

WWF

FACTSHEET

BE

2019

Ruimte voor Noordzeenatuur

In onze Noordzee leven meer dan **2 100 soorten planten en dieren** in een onderwaterlandschap van

zandbanken, grindbedden, schelpkokerwormen en cultureel erfgoed. De Noordzee is ook een doorlopend ecosysteem dat start in zee en loopt over het strand en in de duinen tot in de polders. Dezelfde zilte wind en hetzelfde zeewater bepalen er de regels. Heel wat dieren (zeehonden, vogels...) trekken zich niets aan van de grens tussen land en zee.

De Belgische kustzone en die van onze buurlanden behoren tot de drukst bewoonde gebieden ter wereld met verschillende wereldhavens en industriële zones, intense bebouwing en uitgestrekte landbouwgebieden. Ondanks de beperkte grootte is het behoorlijk druk in, op en rond onze Noordzee. Verschillende activiteiten zoeken er een plekje: visserij en aquacultuur, militaire activiteiten, zand- en grindwinning, scheepvaart, havens, offshore energieproductie, pijpleidingen en kabels, toerisme en recreatie, wetenschappelijk onderzoek... Om alles wat georganiseerd te laten verlopen, hebben we **in België sinds 2014 een marien ruimtelijk plan**. Op deze kaart kan je zien waar elke activiteit wel en niet mag plaatsvinden. Helaas zie je sommige beschermde gebieden amper liggen op het nieuwe marien ruimtelijk plan dat in 2020 in werking treedt en geldt tot 2026. **We beschermen de Noordzeenatuur enkel op papier en onvoldoende met maatregelen of controles op zee, want in de beschermde gebieden mogen potentieel schadelijke activiteiten zoals visserij, zandwinning, militaire oefeningen... gewoon plaatsvinden door een uitzondering in de wetgeving.**

En dan is er nog de klimaatverandering. De **temperatuur van het Noordzeewater** stijgt elk jaar. Dat zorgt ervoor dat de zeespiegel stijgt, dat er meer niet-inheemse soorten bijkomen, dat het zeewater zuurder wordt, dat het zoetwater zouter wordt en dat de zeestromingen veranderen. België als kustland is **heel kwetsbaar voor een stijging van de zeespiegel**. De bebouwing fixeert de kustlijn en het kustlandschap zoals we het nu kennen, dreigt opgeslokt te worden door de stijgende zeespiegel. Tenzij we ruimte creëren voor de natuur zodat de kust op natuurlijke wijze kan mee evolueren en we ons zo aanpassen aan de klimaatverstoring.

Meer dan 2
100 soorten
planten en
dieren
noemen
onze
Noordzee
hun thuis

Hoe handelen?

WWF wil meer ruimte voor en een betere bescherming van de Noordzeenatuur. Concreet:

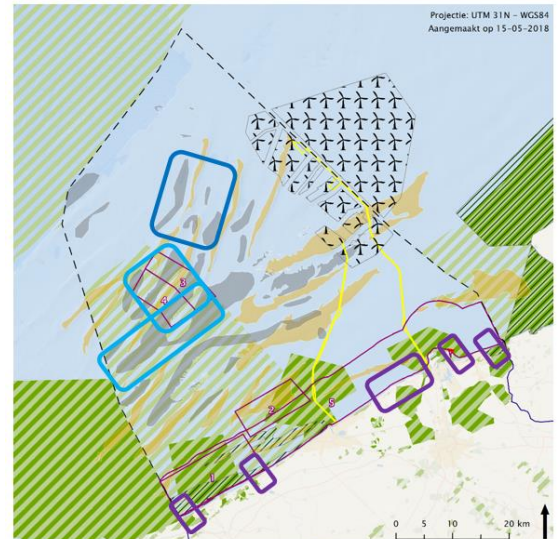
Ruimtelijke vraag:

- 2 zoekzones voor herstel grindbedden:
 - Zone exclusief voor te behouden voor natuurontwikkeling en –herstel, waar alle bodemberoerende activiteiten worden uitgesloten;
 - Zone voor proefproject “herstel grindbedden” in windmolenparken.

Het herstel wordt gefinancierd door een fonds opgericht voor ecologisch herstel, mede-gefinancierd door alle gebruikers van het gebied.

- Het verbinden van natuurgebieden op land en zee bij Westhoek, bij Lombardsijde, tussen Wenduine en Zeebrugge, bij Baai van Heist en bij Zwin.
- Het beschermen van cultureel erfgoed (scheepswrakken) voor hun natuurlijke waarde.
- Meer tijdelijke bescherming voor paai/broed/rust/foerageer-gebieden.

Overzicht Belgisch deel van de Noordzee

Legende

—	Belgisch deel van de Noordzee	▨	Habitatrichtlijngebied
—	Exportkabel	▨	Vogelrichtlijngebied
⚓	Windmolenpark	▨	Ramsargebied
⚓	Visserijbeperkende maatregelen	▨	Natuurreservaat 'Baai van Heist'
▨	Grindbedden	▨	
▨	Zandbanken		

Bronnen

Basiskaart: ESR
Belgisch deel Noordzee: Marine Regio
Exportkabel: MUMM
Windmolenparken: EMODNet
Visserijbeperkende: FOD Financiën
Grindbedden: Marebase
Zandbanken: KustAtlas
Habitatrichtlijngebied: Natura2000
Vogelrichtlijngebied: Natura2000
Ramsar: Groenit, Nationaal Georegister, MUMM
Natuurreservaat 'Baai van Heist': FOD Financiën

Verandering in wetgeving:

- Schrappen van huidige uitzonderingen voor visserij, baggeren, scheepvaart, recreatie en defensie uit de Wet Marien Milieu, conform de Europese Natura 2000 wetgeving.
- De passende beoordeling is van toepassing op alle activiteiten met mogelijke impact op Natura 2000 gebieden; in het bijzonder worden alle bodemberoerende activiteiten snel onderworpen aan de passende beoordeling, om indien nodig beperkingen in te voeren.

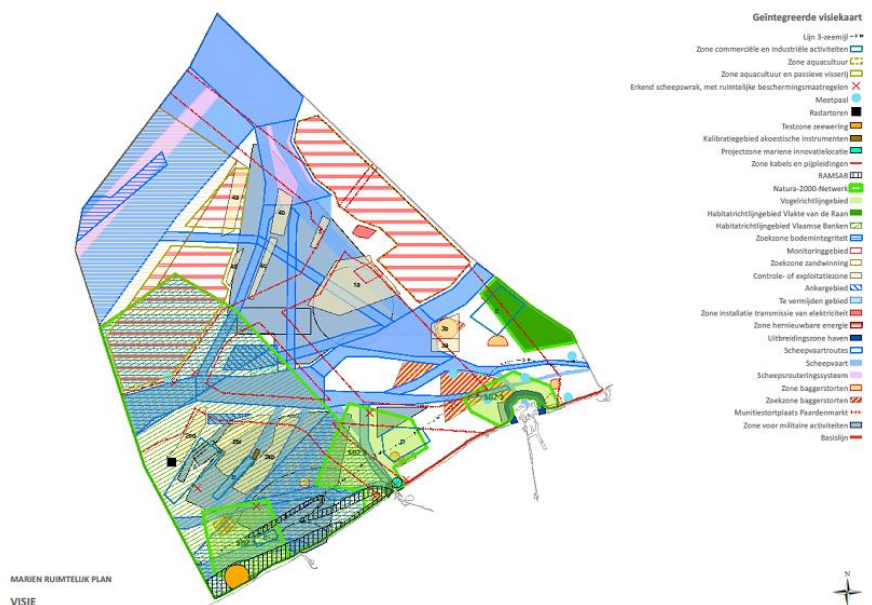
Klimaat:

- Voldoende ruimte voor 4GW offshore wind met prioriteit aan zones buiten beschermde gebieden.
- Samenwerking tussen Noordzeelanden is cruciaal voor verdere offshore ontwikkeling.
- Veerkracht van de kust tegen zeespiegelstijging verhogen door de natuurlijke kustverdedigingsdynamiek te herstellen waarin polders, duinen, stranden en zandbanken de hoofdrol spelen.

Facts & figures

- Onze planeet heeft maar één oceaan. Een impact aan de andere kant van de wereld kan je ook in de Noordzee voelen, en omgekeerd. Bv. www.vliz.be/imis/imis.php?module=ref&refid=142048
- Het Belgisch deel van de Noordzee is even groot als West-Vlaanderen en dus eigenlijk onze elfde provincie (3.454 km²). Het beslaat ongeveer 0,5% van de totale oppervlakte van de Noordzee en omvat de territoriale zee tot 12 zeemijlen en de Exclusief Economische Zone (EEZ) die tot ongeveer 45 zeemijlen gaat.
- De Belgische kust bestaat uit 67 km zandstrand. Bijna 60% van de kustlijn is bebouwd tot aan het strand.
- In zee hebben we voor onze kust een unieke zandbanken structuur. Die ligt grotendeels parallel met onze kust en remt golven af nog voor ze onze stranden bereiken.
- Er liggen meer dan 280 scheepswrakken verspreid op de bodem van onze Noordzee.
- Sinds 1843 doen we wetenschappelijk onderzoek in, op en rond de Noordzee.
- 36% van onze Noordzee en 22% van de kustzone is beschermd natuurgebied op papier.
- De toestand van de Noordzeenatuur is zorgwekkend. Vermesting van het water, versterking van de zeebodem en afval blijven problemen. De Noordzee is ook warmer en zuurder sinds de jaren '70 en er zijn niet-inheemse soorten bijgekomen in onze Noordzee.

Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026

Meer weten ?

- ¹ Hansen & Vanden Eede (2017) Natuurbescherming in het Belgische deel van de Noordzee
<http://www.vliz.be/groterede/magazine/46#natuurbescherming-het-belgische-deel-van-de-noordzee-2017>
- ² WWF Noordzeecampagne informatieplatform met campagnefilmpje
<http://northsea.wwf.be/> en online quiz <http://northseachallenge.wwf.be/>
- ³ 5 informatieve kortfilmpjes over de Noordzee, tot stand gebracht dankzij financiering van het Europese LIFE programma, in het kader van het LIFE Belgian Nature Integrated Project (LIFE BNIP)
<https://wwf.be/nl/onze-aanpak/oceanen/>
- ⁴ Infographic met 10 tips voor de Noordzee
<https://wwf.be/nl/maak-het-verschil/10-tips-voor-de-noordzee/>
- ⁵ WWF PandaMagazine 85 Dossier Noordzee
https://issuu.com/natachab_2011/docs/wwf_mag_85_nl_web
- ⁶ WWF blog over oesterbankherstelprojecten
<https://www.wwf.be/nl/blog/oesterbankherstelproject-kan-ook-belgische-oester-terugbrengen/>

© 1986 Panda Symbol WWF - World Wide Fund For Nature (Formerly World Wildlife Fund)

® "WWF" is a WWF Registered Trademark.

Printed on recycled paper.

Voor meer informatie:

Sarah Vanden Eede |
Beleidsmedewerker Oceaan |
WWF-België | E-mail:
sarah.vandeneede@wwf.be |
T: +32 (0)2 340 09 31

WWF-België | Emile
Jacqmainlaan 90 |
1000 Brussel | België